

2024-10-10
S2022/00136 (delvis)
S2024/01777 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att komplettera beredningsunderlaget om hälso- och sjukvårdens ansvar för spårsäkring efter sexualbrott

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att komplettera beredningsunderlaget i betänkandet Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar (SOU 2021:43) i syfte att möjliggöra en ändamålsenlig reglering av hälso- och sjukvårdens ansvar för spårsäkring efter sexualbrott.

Socialstyrelsen ska beakta synpunkter från remissinstanser, vid behov justera eller komplettera de förslag som lämnas i SOU 2021:43 samt lämna nödvändiga författningsförslag och konsekvensbeskrivningar i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Socialstyrelsen ska även beakta det som föreskrivs om bevissäkring vid sexuellt våld i Europaparlamentets och rådets direktiv 2024/1385 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt beakta ett barnrätts- och funktionshinderperspektiv.

Socialstyrelsen ska senast den 31 maj 2025 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2024 använda 400 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

I Tidöavtalet, som är en överenskommelse mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, anges att vård för sexuellt våldsutsatta, såväl vuxna som barn, ska stärkas.

Att säkra spår kan vara avgörande för att ett brott ska kunna styrkas och det är därför viktigt att säkerställa att personer som har utsatts för eller kan ha utsatts för sexualbrott får en rättssäker, jämlik och enhetlig spårsäkring i hela landet.

2020 års sexualbrottsutredning fick i uppdrag att ta ställning till frågor som bl.a. rör ansvarsfördelningen för spårsäkring (dir. 2020:5). Enligt utredningen saknas det i dag en tydlig reglering av hälso- och sjukvårdens ansvar att utföra spårsäkring efter sexualbrott om den inte sker med stöd av 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659). Utredningen föreslår i sitt betänkande (SOU 2021:43) bl.a. att en ny lag om hälso- och sjukvårdens spårsäkring efter sexualbrott ska införas. I den föreslagna lagen ska det bl.a. framgå att regionerna ansvarar för att erbjuda spårsäkring till personer som har utsatts för eller kan ha utsatts för ett sexualbrott. Utredningen bedömer att spårsäkring inte ska utgöra hälso- och sjukvård i den mening som avses i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Utredningen föreslår dock att patientdatalagen (2008:355) och patientsäkerhetslagen ska vara tillämpliga vid spårsäkring.

Betänkande har remissbehandlats. Av remissutfallet framgår att flera remissinstanser anser att beredningsunderlaget inte är tillräckligt när det gäller t.ex. samtycke till spårsäkring, särskilt för barn, och behandling av känsliga personuppgifter. Det har även lämnats synpunkter om att betänkandet saknar förslag som möjliggör att spårsäkring utförs även i situationer där den utsatta är medvetlös eller av annan anledning inte kan samtycka till spårsäkring. Ytterligare synpunkter har lämnats rörande barns rätt till skydd i de fall där vårdnadshavare är misstänkta förövare. Flera

instanser anser att utredningen inte har argumenterat tillräckligt tydligt kring frågan om spårsäkring utgör hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen eller inte. Bland andra Integritetsskyddsmyndigheten anser att detta får konsekvenser för tillämpligheten av patientdatalagen i samband med personuppgiftsbehandling vid spårsäkring och att relationen till brottsdatalagen behöver utredas vidare.

Syftet med uppdraget är att möjliggöra en ändamålsenlig reglering av hälso- och sjukvårdens ansvar för spårsäkring efter sexualbrott.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Sara Salomonsson

Kopia till

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM
Regeringens förvaltningsavdelningen/Eka
Justitiedepartementet/L5
Kammarkollegiet